

Μ. ΓΟΡΚΙ

**ΠΕΡΙΣΕΜΑ
ΚΕ
ΕΛΙΠΣΙΣ**

574
51

**ΕΚΔΟΤΙΚΟ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΝΤΟΝ
1935**

10
3292

М. ГОРКИ

ΠΕΡΙΣΕΜΑ ΚΕ ΕΛΙΠΣΙΣ

Μετάφρασι: Γ. ΚΑΝΟΝΙΔΙ.

ΕΚΔΟΤΙΚΟ „ΚΟΜΜΥΝΙΣΤΙΣ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΝΤΟΝ
1935.

Переводчик: **Я. КАНОНИДИ**

Ответ. редактор **А. ПРИНОС**

Техред. **Г. МИЛИДИ**

Сдано в набор 27-VI—1935 г.

Издание № 177

Формат бумаги 125x176/16

Тираж 2100

Подпис. в печ. 11-VII—1935 г.

Уполкрайлит М—01549

Об'ем 2 печ. л.

Знаков в 1 печ. л. 25.184

Заказ № 1223

Типография и перепл. „Коммунистис“. Ростов н-Д. 1935

ΠΕΡΙΣΕΜΑ ΚΕ ΕΛΙΠΣΙΣ.

Προχωρούσαμε απο ένα μονοπάτι ανάμεσα απ' τος κάμπους, πυ τος κσεγίμνοσε το χινόπορο κε ίτανε κατακοματιαζμένι σε μικρα φτοχικα κοματάκια· φισύσε δισάρεστο αγεράκι, σπρόχνοντάς-μας απ' το ζβέρχο κι απ' τι ράχι, μάζεβε με μεγάλι φροντίδα τα σταχτια σίνεφα, φχιάνοντας απ' αφτα κιανομέλανο μεγάλο σίνεφο· στι, κοκκινοπι χέτι τις κατсуφιαζμένις γις εσά-λεβαν ίσχι, σίοντας αλαφρα τος γιμνομένυς θάμνυς, λες κε ζιτύσανε να κριφτόνε εκι πέρα. Οταν ίμασταν πια σε απόστα-σι μισυ βερστιυ απ' το μικρο χωριο, απ' το σίνεφο άρχισε να εκορπίζετε μικρι, μα πικνι κε κριερι βροχι.

— Ας τρέκσυμε! — κυμάνταρε ο σινεδιπόρος-μυ, ο Γρι-γόρις Ιβάνοβιτς, μακρις, αδίνατος άνθρωπος με κοχαλιάρικο πρόσοπο „ανθρώπου τυ θευ“· στο σταχτι πετσι τυ προσόπου-τυ, ανάμεσα απ' τις σύφρες τον βαθιον αβλακιον, πυ ίτανε κάτω απ' τα μάτια-τυ κε απ' τα θαμνάκια τον σταχτιόν-τυ φριδιον, κριβόντανε μικρα, χολάτα κε κατακόκινα μάτια. Ονόμαζε τον εαφτό-τυ απλο στρατιότι τυ σιδιροδρομικυ τάγματος, μα έμια-ζε πιο πολι με διάχο, κε γενικα ίταν άνθρωπος „πυ πολα ίδε κ' έπαθε“, χτιπιμένος, τσαλακομένος, πυ πολες πίχρες τον πότισε ι ζοι, κε τον έμαθε να χολοσκάνι για όλες τις αποτιχίες. Τρέκσαμε με όλες τις δινάμις-μας ος το χωριο, μα φτάσαμε εκι, θέβεα, μυσκεμένι, πνιγμένι σχεδον. Ζιτίσαμε να

στεγνοθύμε σε μια απ' τις πιο εφπρόσοπες καλίδες, σε διο-
άλες, σε πέντε, μα πυθένα δε μας επιτρέψανε για τον απλὸ-
στατο λόγο:

— Πολι, σαν κ' εσας τέτι, κοπροσιλιάζυν.

— Να σας πάρει ο πσόφος, — εφχίθηκε στους επιτονικοχί-
ριδες ο Γριγόρις Ιθάνις.

Κε ι βροχι μενότανε πιο δυνατά· ακυμπίσαμε κάτω απ' τιν
αβλόπορτα μιας μεγάλης καλίδας με αβλι, σκεπαζμένι απο ρο-
κανιζμένα σανίδια· στεκόμασταν εχι, βρεχόμασταν, κε νά κά-
το απ' τι βροχι, παρυσιάζετε ένας όχι απσιλος, κοντόπαχος
άντρας, μύσκεμα κι αφτος απ' τι βροχι, όπος κ' εμεις.

— Γιατί συφρόσατε αφτου πέρα, τιν καλοκερια περιμέ-
νετε; — αρότισε με έφθιμι φονι. Ενδιαφέρθικα, μα σίνχρονα
κε στενοχορέθικα για τι διαγογι τυ ανθρόπου αφτου, πυ σε τέ-
τιο κερο χορατέβι.

Απαντόντας στα κατсуφιαζμένα λόγια τυ στρατιότι:

— „Δε μας αφίνυν πυθένα!“ — πρόσθεσε:

— Αιντε, στα δικά-μου!

Ομιλούσε φοναχτα, σαν κυφος, κε με κέφι, σαν μεθιζμένος.
Ι εφθιμία-τυ αντέφασκε όχι μονάχα στον κερο, μα κε στα
ρύχα-τυ ακόμα. Φορούσε κυρελιαζμένο καφτάνι· με το ένα
άκρο τυ καφτανιου σκέπαζε το κεφάλι-τυ· κάτω απ' το καφτά-
νι — τσίτινο πυκάμισο ακαθόριστυ χρώματος, κάτω απ' το πυ-
κάμισο κρεμότανε πεζμένο σόβραχο μαβιου χρώματος, τα πά-
δια-τυ γίμνα.

Μυ φενότανε, πως ι βροχι τονε μύσκεπσε πιο αλίπιτα,
παρα εμας. Ο στρατιότις αρότισε:

— Κε ει, νικοχίρι, γιατί γιρίζεις;

— Πίγα στο χοριο, στι ζναχάρκα¹, όχι πολι μακρια, τέ-
σαρα θέρστια απο δο, — πρόθιμα απάντισε ο μυζζίκος. — Το
χοριτσάχι-μου κάπος δεν ίνε καλα. Νικοχίρις! — χοροιδεφτικα

¹ Ζ ν α χ ά ρ κ α — πσεφτογιάτρενα.

φρόναξε, πετόντας απ' το κεφάλι-του το άκρο του καφτανιου κεςκεπάζοντας κοχινοπες τύφες απο πολι εκλιρες τρίχες — γιατι κει βροχι ακόμα δεν μπόρεσε να τον χτενίσι. — Τί νικοίρις ίμε εγω, πυ ος τιν υρα ίμε γδαρμένος. Ι νικοίριδες με απσιλα ιποδίματα γιρίζουν.

Με πλατιος όμους, μακροχέρις, όπος φένετε, ίτανε παλικάρι, βιμάτιζε πάνο στην κολόδιχι λάσπι λαφρα, γρίγορα κι όλο ροτύσε: πιί ίμαστε, κι απο πύ ερχόμαστε;

— Νά, σε σένα πάμε, — απάντισε ο στρατιότης διαμιας σε μια δεκαρια εροτίσις.

— Ορίστε, παρακαλο, χέρομε για τος μυσαφίριδες-μου, — ίπε ο έφθιμος μυζζίκος με τόνο ανθρώπου, πυ έχει μέρος για να δεχτι τος κσένους, έχει να τος ταγίσι· κι ο τόνος-του αφτος ανάνηαξε το στρατιότι να ροτίσι κοροιδεφτικα:

— Θα ίπιες λίγο;

— Δεν πίνο. Οχι γιατι ι μάνα κει ι δια μου τ' απαγορέβουν, μα γιατι ι πσιχί-μου δεν το δέχετε. Ακόμα κ'ι μιρ-δια τις θότκας δε μ'εφχαριστι...

— Εφθίμος ίσε, — κατςυφιαζμένα παρατίρισε ο στρατιότης.

— Με τα δάκρια δεν πλένις τον πόνο. Σκαρφαλόστε απ' το φράχτι, θάνε πιο πλισίον.

Δραςκελίσαμε το φράχτι, μπίκαμε σε περιβόλι κοντα στην όχτι ριαχι, ος μια σάζνα το πλάτος, γλιστρίσαμε πάνο απ' τιν πλιμένι απ' τι βροχι λάσπι σε καλιθάκι με διο παράθιρα, δίχος πόρτα, με παράνηα για απόπατο στο μέσο, γεμάτο απο αγριόχορτα, θεριζμένυ χορχφιου πατάτας. Ι αρμι τις καλίβας ίτανε συθατιζμένι με λάσπι, το άχερο τις στέγισ το σικομένο πάνο απ' τος ανέμους, ίτανε καρφομένο με κσιλαράκια, ι στέγι έγερνε, σάμπος κάτω απ' το βάρος τις τύβλινις καπνοδόχισ.

— Μέγαρο όχι απ' τα πολιτελι, — σκέφτικα. — Το εσωτερικό-του πρέπι νάνε στενόχορο κι ακάθατο.

Δραςχελίζοντας το κατόφλι τις πόρτας, βρεθήκαμε σε μικρο προθάλαμο, κι αμέσως καταλάβαμε πως αφ' ου ήτανε κάποτε προθάλαμος λυτρου. Σε σχαμνι δίπλα στο παράθυρο καθότανε μια γρια με βαμπακερο πυκάμισο, έχοντας πλατια σνιγμένα τα γιμνά τις πόδια, πυ ίχανε χρώμα φλύδας πέφκυ. Χτένιζε με αρεο κσίλινο χτένι τις πλεκσύδες τον άσπρον- τις μαλιον. Μόλις μπίκαμε, κύνισε το κεφάλι, σαν φοβιζμένο άλογο, τα χέρια πέσανε στα γόνατά- τις, κε κλαψιάρικα, φοβιζμένα μυρμύρισε:

— Θεέ- μυ, παναγιά- μυ, τ'ιν' αφτο; Πάλι, Εγόρσζα, έφε- ρες κάπιο...

Πετόντας πάνο στο πάτομα το μυσκεμένο καφτάνι, ο Εγόρσζας νικοκίρίστικα, χαιδεφτικα ίπε:

— Μιν πιράζεσε, μανύλα, μιν ανισιχίς, κάνε το λύσο- συ, γιατι κέρεις, — γαμπρι ίρθανε! Λιπον, στρατοχόπι, πετά- κστε εδο κάθε - τι το περιτο, γιατι αλιος θα μυσκέπσετε το χαλίβι...

— Μα, πύ θα τυς βολέπεις; — με παράπονο ίπε ι γρια:

— Θα βρύμε μέρος. Μπάτε, μυσαφίρει. Ι γριες ίνε ικα- νες στο να γονκίζυνε μονάχα...

— Αχ, παλιάτσε! — αναστενάζοντας κε απελπιστικα κυνόντας το κεφάλι ίπε ι γρια. Εγυ ζίτιςα άδια απ' τον Εγόρσζα να κρεμάσο το μυσκεμένο- μυ φόρεμα πάνο στο τσερτάχι¹.

— Εμπρος! — επιδοχίμασε ο νικοκίρις.

Ανεβίκαμε στο τσερτάχι. Ι βροχι εκι δέρνι τι στέγι, ο αέρας κυνάι τα άχερα κε τα κσιλκράχια, σφιρίζι, μυρμυρίζε χάτι το θλιβερο.

— Σοστα ι μάγικα αφτι τον ονόμασε παλιάτσο, — μυρ- μυρίζι στο σύρυπο ο στρατιότις, κρεμνόντας το φόρεμά- τυ. —

¹ Ο χόρος ανάμεσα στι στέγι κε το νταβάνι.

Κε κατεργάρις, μάλιστα, θ'άνε. Κρίμα, πυ δεν έχομε μίτε τ'αί, μίτε ζάχαρι, αλιος το σαμοβάρι μπορύσαμε...

Κατεβένοντας πίρε μαζί-τυ προνοιτικα το βαρί-τυ γιλιο. Κάτο, στο λυτρο ήτανε πιο σκοτινα, τα σταχτια γιαλια τον παραθιριον αφίνανε στι στενόχορι κχμαρύλα δισάρεστι, ζεστι θολύρα θαριας μιρυδις. Ο νικοχίρις κυνιότατε δίπλα στο τραπέζι, διορθόνοντας τενεκεδένια, μικρι λάμπα· κιτάζοντας τυς μυσ αφίριδες ίπε:

— Ο ένας — σαν σπάρος, κι ο άλλος μιάζι με πέρκι. Λιπον, καθίστε....

Απ' το λυτρο χάνανε κάμαρα για κατικία, έτσι απλύστατα: το σανίδι πυ χρισίμεδε για εφίδροσι αντικατάστιζε το τσερτάκι, κάτω απ'το τσερτάκι το κρεβάτι τον νικοχίριδον· πάνο στο κρεβάτι, μέσα στην κόχι κάπιος σάλεβε. Το φύρνο τον προσαρμόσανε για μαγίρεμα, σικόνοντας το κάτω-το μέρος κε για να μπορι να πλαγιάσι κανις πάνο στο φύρνο, χαλάσανε τιν χαμάρα-τυ. Πάνο στο χαμίνι τυ φύρνου καθότανε γάτα, λάμπανε μισάνθρωπα τα πράσινά-τις μάτια, απ' το τσερτάκι κρεμότανε κε σάμπος έλιονε μέσα στο σύρυπο κάπιο μικρο άσπρο κεφάλι, στι μπροστινι κόχι πάνο σε σκαμνι κάτω απο στίβα κυρέλια ανέπνεε, λαφρα ροχαλίζοντας, επίσης κάπιο μικρο. Ο νικοχίρις άναψε τι λάμπα, τιν κρέμασε απο καρφι, πυ ήτανε μπιγμένο στον τίχο, το βαμένο με χιμολία αμιδρο φοι τις λάμπας φότισε νέα, κίτρινα μπαλόματα στο σαπιζμένο πάτομα, μπαλόματα, πυ δεν τα τσαλαπάτιζε ακόμα ι λέρα. Με το άναμα τυ φωτος, όλα σάμπος παράκσενα αρχίσανε να κυνιέντε, πικνοθίκανε πιο πολι, σχηματίστηκε θλιδερι αναπαφτικóτητα, πυ προκάλεσε μέσα-μυ τι γιομάτι θιμο ερότισι:

— «Ίνε αφτο ζοι;».

— Λιπον, πός θα ζίκυμε; — αρότισε ο νικοχίρις, σάμπος να άκυσε τις σκέψεις-μυ, κε ι έφθιμι φονί-τυ με έκανε να σκεφτο, πος ο καταπιεζόμενος αφτος άνθρωπος προσπίτε τον τολμιτία.

— Καλο θάτανε να πέρναμε απο ένα τσάι, — κσακο-
λύθισε, — μα δεν έχουμε σαρμοδάρι.

— Τσάι κε μίτε ζάχαρι ίνε, — ίσιχα, με δινати φονι
σιμπλιρόσανε κάτο απ' το τσερτάκι.

— Ι νικοχιρά μυ ίνε πυ μιλάι, — εκσίγισε ο Εγόρσσα: —
Πατάτες δε μας δίνις, Πελαγία;

— Πατάτες, εκς ετίας τις βροχίς, δεν προκάναμε να
βγάλουμε.

— Καλα. Δόσε τότε πσομι κι αλάτι. Νερο-δα κε πσο-
μι, το μπογαντίρоне τροφι.

— Πατέρα, — ακύςτικε κάτο απ' το τσερτάκι ίσιχι
φονούλα.

— Αχ, σις κάτικι, — περιφρονιτικα ίπε ο στρατιότις.

— Δε σας ίμαστε αρεστι; — χρότισε ι νικοχιρα προβάλοντας
στο φος κε κυμπόνοντας στα στήθια τιν κόφτα-τις. — Τότε,
μπορίτε να πάτε αλυ!

Ι εροτίσις-τις αντιχόσανε μίτε καχιομένα, μίτε προσόλιτικα,
μα με ολοφάνερι σινέσθιςι τις νικοχιρίστικις ακσίας-τις. Θίμοσα
απ' το στρατιότι, κ' εκίνος φοβίθικε, φένετε, μίπος μας διό-
κουν νίχτα τόρα κε με τι βροχι. Ιτανε άνθρωπος γλίσχρος,
μα τόρα μαλακόνοντας τι χοντρι-τυ φονι, με σιμβόβαστικο
τόνο ίπε:

— Νικοχιρα, σι μιν ανισιχίς, τροφι εμς έχουμε. Συφρό-
νοντας ι γινέκα τα μάθρα φρίδια-τις κίτακσε στοχαστικα το
στρατιότι κε μένα.

— Καλα λιπον, φάτε, — μας επέτρεψε αδιάφορα κε
προχορόντας στι μπροστινι γονία έγίρε, κσεχορίζοντας τα
κυρέλια.

Ιτανε όχι μεγάλι, μεστομένι· στο στρονκιλο κοχινοπό τις
πρόσοπο, κάτο απ' το απσιλο κε κερτομένο-τις μέτοπο, λάμ-
πανε σοβαρα προβατίσια μάτια · ι πλατια ανιγμένι μίτι κε
τα παχια χίλι κάνανε το πρόσπό-τις άσχιμο, μα ιπίρχε

ς'αφτο, στα μάτια-τις, κάτι το εφχάριστο, πυ ς'έκανε να σχε-
φτις: — δεν ίνε ανόιτι. Κε στο πρόσωπο κε στι φιγούρα-τις
παρατιρύντανε κάτι το κίνο με τον άντρα-τις: ο Εγόρσας
ίτανε επίσης γαλανομάτις, με μίτι κιμι, μιάδι, τα αφρόντιγα κα-
τσαρα γένια-του δεν δίνανε στο πρόσωπό-του ιδιέτερι παλικαρία.
Στεκόμενος στι γονία, δίπλα στι θερμάστρα, έλεγε:

— Πύ χόνεσε αφτο πέρα, Γιασυχ; Ε, αδερφέ-μου, δίπλα
απ' τον κάδο, δεν ακυς;

Το ασπροκέφαλο, ισχυρο πεδι αδίνατα ίπε κάτι, μα τα
λόγια του πατέρα-του δε μας αφίσανε να κσεχορίζουμε τί έλεγε.

— Νά, στρατοκόπι, τα μάτια-του δακρίζυνε σάμπως να
σαπίζυν. Δεν κσέρετε γιατρικο για τα μάτια; Δακρίζυνε,
δακρίζυνε, τί να κάνις!

— Φέρ-τον στο νοσοκομίο, — σιμβύλεψε ο στρατιότις.

— Με τί να τον φέρυμε! Εμης, αδερφε, ι ίδιι φέρυμε
εχίνυς πυ θέλυν, — ίπε ο Εγόρσας, βοιθόντας το γιό-του ν'
ανεβι πάνο στο τσερτάκι. Στο νοσοκομίο τον έφερα τρις φορές.
Τυ στάκσανε σταλαματιες στα μάτια, τυ δόσανε αλιφι — δεν
οφέλικε! Όχι, δεν οφέλικε, — επανάλαθε κε για πρότι φορα
βαρια αναστένακσε, παρατιρόντας, πως ο στρατιότις βγάζι απ'
το γιλιο μισο καρβέλι στρατιοτικυ πσομιυ, κομάτια πιρόγας¹. —
Όχι, εγω τόρα έτσι κσέφτυμε: γραμένο ίνε να τιφλοθι. Νά κε
το κοριτσάκι — πιρετος, τέταρτο τόρα ιμερονίχι. Κρίοσε, ρο-
χαλίζι... πός ίνε τόρα Πελαγία;

Μα, χωρις να περιμένι τιν απάντιςι τις γινέκας-του με
χαρόμενο θαβμαζμο φόνακσε:

— Τί ίνε αφτο; Γυρυνίσιο κρέας;

— Χιρομέρι, — διόρθωσε ο στρατιότις.

— Πλόςια ζίτι! Πελαγία, κίτα: χιρομέρι.

Ι νικοχιρα χαμογελόντας πλισίασε στο τραπέζι:

— Τί κομάταρος! Θε-έ-μου!

¹ Πιρόγα — ζυμαρικο με κρέας ίτε γλικο.

— Πόσα χρήματα θα αξίζει;

Ο στρατιώτης αποφάσισε να κάνει τον έφθιμο.

— Δεν αγοράστηκε, κλάπικε, — έπε. Ο Εγόρσας δεν πίστεψε.

— Να το σύφροσε; Λες ψέματα!

— Λόγο τιμς.

Χτιπόντας στο πλεβρο τι γινέκα-τυ, ο Εγόρσας χαχάνισε, ταλαντέφτικε, κε φάνικε, πως πίσο-τυ στέκετε ι γρια, προβάλοντας το λεμο, ανίγοντας τα μάτια, το σαγόνι-τις κρεμότανε, κσεσκεπάζοντας μάθρι, αχόρταγι τρίπα φαφούτικυ στόματος. Ο στρατιώτης μεγάλoκαρδα προσκάλεσε τος νιχοκί-ριδες να φάνε.

— Εφχαριστο γι' αφτο! — έπε ο Εγόρσας... Ακουσε, φίλε, κόψε ένα κοματάκι για το παιδι, θα τυ οφελίσι. Το κρέας' αδελφε, ίνε σπάνια τροφι..

Αρπάζοντας ένα κομάτι απ' το χιρομέρι έτρεχε στο τσερτάκι, λέγοντας εκι πυ έτρεχε:

— Τροφι να κλέπσις — γίνετε! Βέθεα, δεν πιστέβο, πως ίστε κλέφτες.

— Πίστεθε, — επέμενε ο στρατιώτης, κ' ι νιχοκίρ μ' αρóτιζε:

— Κε σι κλέβις;

Προτυ να προχάνο να τις απαντίσο, απάντικε ο στρατιώτης:

— Αφτος, όχι! Αφτον τον χαλάσανε τα γράματα, ντρέπετε.

— Τροφι επιτρέπετε να κλέπσις! — επανάλαβε ο Εγόρσας, σπρόχνοντας τι γινέκα-τυ κε τι γρια, αναγκάζοντάς-τες να καθίσουνε στο τραπέζι. — Τροφι, κε τα ποντίκια κε τα πυλκία κλέβουν. Ακόμα κε ι κατςορίδες. Ι κλεπςια δεν ίνε σινίθια κακια, εγο έτσι το καταλαβένο.

— Πες ψέματα, περισσότερο για τον εαφτό-συ, — έπε ι γινέκα-τυ κατςοφιάζοντας. Ο Εγόρσας σιμφόνισε μαζί-τις.

— Βέδεα, να λες πρέματα για τον εαυτό σου δεν ίνε κανένα όφελος! Μην μολατάφτα η παριμιά λέγι: αν θέλεις να φας και δεν υπάρχει τίποτε, έμπα σε αμπάρι, όπου βρίσκετε ψομι...

— Δεν υπάρχει τέτια παριμιά, — θυμομένα ίπε η γρια.

— Και σε κσέρεις όλα;

— Πός δεν κσέροι!

Ο στρατιόςης, θέλοντας, φένετε να σταματίσι το πιθανο μάλομα, ίπε:

— Η γλόςα-σου κόβι σαν ψαλίδι!

— Ιχειρι έχο τιν ψιχι, γι' αφο και έφστροφι τι γλόςα, — απάντισε ο Εγόςσας.

— Εμπρος λιπον φάτε, — πρότινε ο στρατιόςης.

Και όλοι σιοπίσανε. Ο στρατιόςης αγαπόςε να τρώγι και έτρογε πολι, μα τι φορα αφο, το κομάτι στεκότανε στο λεμό-τυ, όπος και στο δικό-μου. Ιτανε βαρι να βλέπι κανις, πόσο αχόρταγα έτρογε ο Εγόςσας, και ιδιέτερα φοβερα έχονε η γρια τα κοματάκια του κρέατος στο μάβρο φαφύτικο στόμα-τις. Φέρνοντας το κομάτι στο πρόσωπο, σίνχρονα έγερνε προς αφο με όλο τις το σώμα, σάμπος να φοδότανε, μίπος θα τις αρπάξει κάποιος το κομάτι απ' τα δάχτυλα. Ολόλιζε, ρυθύνιζε, και τα θαμπά-τις μάτια παρακολουθόςανε ζιλότιπα κάτω απ' τα άσπρα-τις φρίδια το γρίγορο χέρι του Εγόςσας.

Φενότανε πως ανεδοκατέβενε το χαρίδι του λεμού-τις, σχηματίζοντας απ' το δέρμα του λεμού-τις ακανόνιστες, άφαντες σύφρες. Ο πόνος-μου προς αφο μου προχαλόςε πλίκει, και παρατίρισα πως η νέη διο φορές τιν χτίπιζε στο πλεβρο με τον ανκόνα. Η ίδια αφο, η Πελαγία, έτρογε δίχος να βιάζεστε, κανονικα, μασόςε πολιν κερο το φαγι, και φενότανε, πως η σιοπιλι αφο χορτασια τι θαρίνι: απ' αφο και όχι απ' το χόρτασμα τις γίνονταν κόκινα τ' αφοια, τα μάγουλα. Φένετε, μάντεψα σωστα, και η Πελαγία πρόσεκε: κάτι, και άκσαφνα η

δυνατι φονί-τις σκέπασε το ιχίρο κροτάλιζμα του άντρα-τις
κε το ζοόδικο ροχάλιζμα τις γριας.

— Αφτος ίνε να λέγι παραμίθια, να εφεβρίσκι κάτι.
Κάποτε τυ κατεθένι κι όλι τι νίχτα ος το προι φλιαρι. Κε
να τον οχύι κανένας ίνε επίσης φοβερο. Ακσαφνα σοφίζετε,
πος πλιθένυνε ι κατσαρίδες.

— Αχα, — ίπε ο Εγόρσας, κυνόντας το κεφάλι.

— Πλιθένυνε τόσο, πυ δεν ιπάρχι πια ότε για τυς αν-
θρώπους, ότε για κανένα άλλο ζόο μέρος απάνο στι γι, μονά-
χα ι κατσαρίδες σαν τα μινμίνκια γεμίζυν τον κόσμο όλο, κε
τίποτε άλλο!

Ο Εγόρσας άφισε το φαγι κε ίπε με μεγάλη πεπίθισι:

— Οχι, ίνε κε τα ποντίκια! Μέσα για να καταστραφυν
ι κατσαρίδες δεν ιπάρχυν. Μα τα ποντίκια ίνε πιο δυνατα
απο κίνες, σφτα μπορυν να φάνε τις κατσαρίδες. Κε κίερετε;
το παν ένχιτε στι δίναμι.

— Περισότερο στιν ανοισία, — ίπε ο στρατιότις. Ο
Εγόρσας πια 'πρόχανε να γεμίσι το στόμα-τυ με χιρομέρι
κε δεν μπορύσε ν' απαντάι, χύνισε μονάχα το χέρι-τυ στον
αέρα. Μα αφυ κατάπιε τι μασιμένι τροφι, γρίγορα κε με
φόρα ίπε:

— Κε ι ανοισία μίπος δεν ίνε δίναμι; Ι ανοισία, αδερ-
φε, κι αφτι ίνε δίναμι. Πολέμισέ-τιν να σε δο! Στο χοριό-
μας ι δασκάλα πίγενε ενάντια στις ανοισίες, κε νά-κυ ίρθανε
μια νίχτα απ' τιν πόλι ι χοροφίλακες — τιν πέρανε! Κε —
ορίστε στι Σιβιρία, στα ακατίχιτα μέρι...

— Διγίςυ για κίνιν, — πρότινε ι γινέκα-τυ. Ετσι δι-
γιέτε γι' αρτιν πυ σε κάνι να κλάπεις.

Σκυπίζοντας ι γρια το στόμα με το άκρο τις φύστας-
τις ίπε με αναπάντεχο μπάσο:

— Στο θεο δεν πιστεδζε, τον παπα δεν εσεβότανε, νά
λιπον το τέλος-τις! Κι ακόμα κε στον άλλο κόσμο...

Ο Εγόρσας κάνοντας κομικα το σταβρό-τυ ίπε:

— Κίριε ελέεισον με τιν υρίτσα στι μύρι — κε τ' Πελαγία συμβόλεψε τι γρια:

— Μια κε δεν ίσυνα ακόμα στον άλλο κόσμο, μι μας διγιέσε γι' αφτον.

— Ι δασκάλα εκίνι ίχε ασινίθιστι παλικαρια, — ίπε ο Εγόρσας στο στρατιότι. Κι ο πατέρας-τις ίτανε παπας, παπάδρος με μεγάλι δίναμι! Πυ λες, κυβεντιάζι αφ'ι με τα πειδια, με τα κορίτσια, κ' εκίνος έρχετε κι χορις να τον παρατιρίζουνε, τιν τραβάι απ' τα μαλια, κε δός-τις στα μάγουλα. Τι σκότοσε στο κείλο, κ' εκίνι σιχόνετε απο κάτω νε λέγι: καταλαβένετε γιατί αφτος ο παπας, ο πατέρας-μου με χτίπιζε; Γι' αφτο, πυ σας ίπα τιν αλίθια. Μιν πιστέδετε, — φονάζι, — στους παπάδες! Εδο, πυ λες, εκίνος τις κατεβάζι ακόμα. Κι ακόμα...

— Αμε πός; — ροτάι ι γρια κε ι ίδια απαντάι: — Ετσι κε έπρεπε.

— Εσι, μανύλα, πίγενε να πλαγιαίσις, — ίπε ι χορι όχι διμομένα, μα επιβλιτικά.

— Προχάνο, — απάντισε ι γρια: εκίνι πια χόρτασε, τιν πύραζε ο λόχσινχας, μα μολατάφτα έβαζε ακόμα στο στόμα με το τρεμάμενο σα μεθιζμένο χέρι-τις κοματάκια απ' τιν πιρόγα, αποχορίζοντάς-τα με τα δάχτυλά-τις, πυ ίχανε μορφι κε χρώμα ριζον χράνου.

— Κίτα δα, πόσο πιναζμένι ίνε ι γέρι, — ίπε ο Εγόρσας. — Γι' αφτους, αδιάφορο, ό,τι θες ασ γίνι, ο διάολος να τους πάρι...

— Κε ει, κίτα τον οκσαποδο μιν τον αναφέρεις τι νίχτα, αχει, παλιάτσε απ' τι γιάρμαρχα.

— Πάπσε, μιτέρα...

— Αφτονυ πες να πάψει, αφτονυ! — ίπε ι γρια με μπάσο κε έτσι υπόκοφα, σάμπος κάπιο κομάτι να κόλισε στο λεμό τις. — Ιδατε τέτιο διστιχιζμένο, καλι άνθρωπι; θέλο, λεί,

να ζο τίμια, κε ζι με όλως εχθρικά, σε κανένα — μίτε σε πλὺσιο, μίτε σε γνωστικο δεν ιποτάσετε. Μια τα πλεβρά-του σπάνυν, μια στι φιλακι τον καθίζουν. Εκς ετίας-του ντρέπεσε να βγίς κε στο δρόμο, — μύνκριζε ι γρια ολοένα πιο πικνα κε καχιόμενα, κε ι κόρι-τις κατσύφιαζε εκυπίζοντας τα πσίχυλα απ' το τραπέζι. Ο Εγόρσας, εκυπίζοντας τις απαλάμες στο εόδρακό-του πάνο στα γόνατα, γελύζε, μας έκανε νέδματα κε έφερνε έτσι τιν πεθερά-του σε τέτιο σιμίο, πυ χτιπόντας εκίνι τις κσιραμένες-τις γροθιες απάνο στο τραπέζι, όρμισε απάνο-του:

— Αν ίχες εκοπου να γίνις άγιος, δεν έπρεπε να παν-τρεφτις κε να βασανίζις τυ κάχυ τι γινέχα-συ...

— Μα πός τυ κάχυ; — διέκοψε ο Εγόρσας, μισοκλέ-νοντας τα μάτια. — Κίτα, πέντε πεδια γένισε.

— Να σε φτίσι κανένας στο στόμα, — μύνκριζε ι γρια.

Ι κόρι-τις τιν πήρε απ' τιν αμασχάλι, τι είκοσε λαφρα κε τιν έφερε στιν πόρτα λέγοντας:

— Πίγενε, πίγενε, μανύλα. Εφαγες, ισίχασε το λιπον.

Ι γρια κυνόντας τα πόδια, βαστύσε τιν κιλιά-τις κε μύν-κριζε, φτίζοντας πάνο στο πάτομα.

— Ζις καλα με τι γινέχα-συ; — αρότισε ο στρατιότις.

Ο Εγόρσας απάντισε με ζέσι.

— Ι γινέχα-μου, αδελφε,... πός να συ το πο, ίνε όλι ι ανταμιθι τις ζοίς-μου! Μα το θεο! Αν δεν ήταν αφτι, θα με πατύσαν έτσι, όπος τα καρφι στον τίχο. Ακόμα κε ι εχτρί-μου τιν εχτιμυν — γνωστικια, δυλέφτρα, τραγύδια τραγυ-δάι καλίτερα απο ιθοπιο τις πόλις...

Αρότιςα τον Εγόρσα, γιστί κάθισε στι φιλακι.

— Καθίζυν! — πολι σοςτα απάντισε. — Νά, τιν τε-λεφτέα φορα κάτι δεν το ίπα, όπος έπρεπε, στο ζέμςκιι κε με έκλισε στι φιλακι ολάκερυς τρις μίνες. Εδο γίρο-μας παντυ νιβοριάνι, αφεντικα-αφστια, διλαδι απετύνε να τυς

φέρνεστε όπως πρέπει, κε χαμπάζουνε για ανθρώπος λιγότερο, παρ' όσο για εκιλια κε άλογα. Το περαζμένο χινόπορο ίμυνα υποχόμος στο Δοντίγιν· ο ζέμεκκι, που λες, ίτανε γαμπρός-του κε εχτελούσε όλες τις επιθ.μίες του πεθερό του. Πριν απ' αφο καθάριζα τι στέρνα του έμπορα Μπαγιόνουφ· πολι μεγάλος έμπορας, ι μύρι-του κόκκινι, τιγανοτι· κσύριζε τα γένια του. Κα-τεργάρις μεγάλος, για τον τσίρκο άνθρωπος. Κε μολατάφτα κε το καπίκι λογάριαζε: στο εκσωτερικο, — λέγι, — όλος ο λογαριαζμος με τιν όρα κε το καπίκι, κε κάθε δουλια — ι ακσία-τι; έκει καπίκια τιν όρα· ό,τι κι αν κάνεις: θες απόπα-το, θες εκλκσία. Αφο λιπον, το παλιόςκιλο, ενίργισε για να με καταδικάσι το δικαστήριο του όκρυγυ.

Αρότιςα να μάθο — γιατί; Ο Εγόρσας σύφροσε το πρόσωπο, έκσισε το ζέερκο, χαμογέλασε:

— Έτσι, τιποτένιο πράμα. Σάμπος εγο ίθελα να εκο-τόςο εκίνο το θόδι· σάμπος έκανα επίθεσι εναντίον-του. Κ' εγο απλόςτατα με το φτιάρι...

— Στο κεφάλι; — αρότισε ο στρατιότις, κιτάζοντας τον Εγόρσα πολι φιλικα, με ολοφάνερι ικανοπίσι.

— Οχι... στην πλάτι, νομίζο. Κι αφο δα, έτσι, απλό-στατα: εγο σίκουσα το χέρι, κ' εκίνος γίρισε, — με χάπια στε-νοχόρια κσίγισε ο Εγόρσας.

Μπίκε ι Πελαγία, κάθισε στο εκαμνι δίπλα στο κοριτσά-κι, κι απο 'κι πέρα ίπε:

— Διγίςυ για τι γιαγια τι Στεφανίδα.

— Νε, αφο το γεγονος ίνε πιο φρέσκο, — άρχισε ο Εγόρσας, ζοιρέβοντας εκ νέυ.

— Στι βράσι τις δουlias απάνο, μια φτοχια χορικια πέθανε στο θέριζμα, απόκαμε κε — πάνο στι γι μπρύμιτα. Ι μυζζίκι σέθοντε τους νεκρος, κε τότε, μόνι-σας κέρετε, για κιδιά κερος δεν ίτανε, κε έπιτα πός να τιν κιδέπσι — φτο-λια. Δύλεβε εκίνι κοντα στον Κοστιόχιν, ιπάρχι ένας τέτιος

αγίρτις, πυ τον άνθρωπο ζοντανο τον καταπίνι. Προσπαθύνε να τον καταπίσουνε στο χοράφι-συ πέθανε, εσι πρέπι να τιν χιδέπεις. Μα εκίνος τα δικά-τυ: δεν έχασε τις δινάμις-τις δουλέθοντας μονάχα κοντα σ' εμένα, μα κοντα σ' όλους, πυ τι νικιάζανε. Αρχισε ι λογομαχία. Κίτε ι γρια πάνο στο σίνоро, γένικε θυνο απ' το πρίκσιμο, μερόνιχτα χίτε, μερόνιχτα περνώνε, άρχισε το σόμα-τις να βρομάι κε διαδίδοντε φίμες πέθανε, μα γιατί; Αγνοστο. Κιτάζις, ανακατέβετε ι αστινομία, κε τότε πια — έλα να τα κσεμπερδέπεις! Ο Κοστιούχιν επέμενε να ταφι με έρανο, κε πρότος πρόσφερε ένα ρύβλι κε εκσίντα καπίκια — τα μεροκάμάτά-τις. Λιπον, μαζεφτίκανε κάπος τέσαρα ρύβλια κε ίκοσι καπίκια, εγο ανέλαβα να φτιάσο το φέρετρο, τα χρίματά-μυ εγο στι μπάνκα τα φιλάγοι — γέλασε, κάνοντας νέβμα στο στρατιότι. Διγιέτο πολι ζοντανα, στα φοτινά-τυ μάτια λάμπανε χαμόγελα, πυ κεντύσαν το ανεμοδαρμένο δέρμα τυ μιόδικυ προσόπου-τυ σύφρονε κομικα, κε ι απεριπίτι γενιάδα-τυ σάμπος μεγάλωσε.

— Καλα, λιπον. Πίγανε στον παπα, κ' εκίνος λέγι: πιδός κσέρι, απο τί πέθανε; Εδo χριάζετε αστινομία. Μα επιδι σας λιπόμe, τέλος πάντων, για μια δεκαρα ρύβλια τις διαβάσο τιν ακολουθία. Απο 'δο, απο 'χι, — δεν υποχορι! Κ' εγο έκανα λάθος με το φέρετρο — ενόσο εγο δούλεθ, ι γρια πριζότανε περισσότερο. Τί να γίνι λιπον; Πλερόσανε στον παπα τα δέκα ρύβλια, κε τι μαγαρίτιςα τιν έφεραν έτσι στο κιμιτίριο: τι θάλανε κατα μάκρος πάνο στο αμάκσι κε το φέρετρο κοντα στα πόδια-τις ενκάρσια. Κε στο μνίμα θάλανε πρότι φορα εκίνι, κε το φέρετρο απο πάνο, αλιος δε γινότανε! Νά τί χιδίες γίνοντε...

— Περιστατικο αν κε νέο, όχι όμος κε έφθιμο, — κατсуφιαζμένα ίπε ο στρατιότις, κε ι Πελαγία ίσιχα μυρμύρισε:

— Θα πάτε παρακάτο, θα διγιθίτε προς ζόνε ι άνθρωπι...

— Μάλιστα, ζόμε άσχιμα. Κε δεν έχυμε τίποτε να ελπίζυμε κε να περιμένυμε τίποτε. Ζι; Σινίθισε λιπον. Τα σαράντα νά, γρίγορα θα τα περάσο, να δουλέδο άρχισα απο οχτο χρονον πεδι, κε τι δουλια τιν κάνο με όρεκσι, τεμπέλις δεν ίμε, όχι! Κε όμος ι ίδυ βλέπετε, τίποτε το παραπάνο δεν κέρδισα.

— Γι' αφτο ι πσιχί-συ ίνε καλι, — ίπε ι Πελαγία.

— Ι πσιχι δεν ίνε αγελάδα — γάλα δεν δίνι, — απάντισε ο είζιγος. Οχι, με τιν καμπύρα-συ τίποτε παραπάνο δεν μπορις να κερδίσις — αλογάκι χριάζεσε, έστο κε μικρο, έστο κε με διο πόδια, σαν να πόμε τυ λόγου-μυ. Το δίχος άλο, φίλι, για να αποχτιθύνε περισέματα, χριάζεσε ζόο κε ο αδελφύλις-μας ίνε μπατράκος χωρις σπίτι. Τύλάχιστο κάπις τέχνι να κέρις, μα στιν αγρωτικι ζυ πιά τέχνι μπορις να μάθις; Κε ίστερα κε ι τεχνίτες ζύνε σε κσένας τρώγλες.

— Νε, στενόχορα ζόμε, — ίπε ο στρατιότις κυνόντας το φιλακρό-τυ κεφάλι.

— Εχταςι μεγάλι, κε δεν μπορις να βολεφτις πυθεναι! Μίπος εγο δεν περιπλανίθικα; Γενίθικα στι γυμπέρνια τις Βολόγντας, κε νά, πυ έπεσα. Κε παντυ, σάμπος απο κλοστι κρέμεκε. Σ' ένκ πράμα ίχα τίχι: τ.χέα θρίκα καλι γινέκα. Μια φορ, κατα το βράδι, περνο δίπλα απ' το Σιμπιρσκ, πέρα το λοχρηζμό-μυ απ' το εργοστάσιον τον τσόχινον ιφαιζμάτον, όπου δούλεβα, βλέπο: κοντα στο δρόμο — αμάκσι, δίπλα στ' αμάκσι — γινέκα ολολίζι, κ' εκι κοντα άλι κάθιτε πάνο σε κότευρο. Πλίσιασα: τί σινέδι; Αποδύχτικε: μετκνάστες πιγένανε στι Σιβιρία, ο μυζζίκος ίπιε στο δρόμο, έδοσε στι θότια όλα τα σπιτικα κυρέλια, κε τόρα — κσέζεφκε το άλογο κε πίγε να το δόει κε αφτο στι θότκα. Απ' τος διώ;-τος διο μερόνικτα μίνανε πίσο, πό: κε με τί να τος φτάσυνε, τί να κένυνε λιπον; Νά έτσι βρίκα γινέκα κε πεθερα...

Παράχρενο μα κε πολι λιπιρο ίτανε να τον ακόνι κανις: μιλόζε κε για τιν άτιχι-το ζαι έτσι χοροιδεφτικα, πέζοντας, δεν εσθανόζυνα στα λόγια-το μίτε κατίφια, μίτε κάκιομα ενάν-τια στην τίχι-το, μίτε θλίψει· αντιλαλόζε μονάχα σινθιζμένι έφθιμι κε για πάντα εδρεομένι απαγοίτεφει· στην αρχι τιν-πίρα, σαν πεγνίδι για κάτι το ριπσκοίνδινο. Σκέφτικα: „Εφθι-μα πέζι, μα σπαζμένι ίνε ι ρίζα“.

Ο στρατιότης τον άκουε, καθίμενος ίσια, σαν κσιλέπος, σιοπιλα σνεπάζοντας τα θιμομένα μάτια, κυνόντας τα δάχτυ-λα τον χεριόν-το, πυ τα ίχε απιθομένα πάνο στο τραπέζι, εάμπος πέζοντας πάνο σε αόρατι άρπα.

— Νά, εδρευθίκαμε εδο, — κσαχολύθισε ο Εγόρσας. — Φέτος το μισο το χοριο κάικε, κε κάπια δουλίτσα ιπάρχι. Κε το χεριο ίνε επικίνδινο: εδο, λογάριασε, σχεδον σε κάθε κα-λίθα ιπάρχι αρόστια τις μίτις, ι είφιλι δρα, άροστι όλι...

— Αμα το ποράκανες, όλι! — τον εδ:όρθασε ι γινέχα-το. — Γιατί άδικα κατιγορις όλυς;

— Κε πiónα κατιγορι; Εδο, τέσσαρα χρόνια πριν, κά-πιος στρατος βρίσκονταν εκς ετίας, πυ έγινε μπυντ, έτσι θαρο, κε ι στρατιότες λιπον όλες τις γινέχες κε τα κορίτσια χα-λάσανε.

— Ε, τί λες! Ιπάρχυνε κε γερι.

— Γιατρος ίσε; Εμένα ο γιατρος μυ το ίπε, ο Πέτρος Βασίλιτς. Προφίλακσε, λέγι, τα πεδια... Κανένα εγο δεν προ-ζθάλο. Κε τυς στρατιότες επίσις. Ι στρατιότες για τον εαφ-ό-τυς δεν εφθίνοντε. Για εκίνυς ο όρκος ίνε όπος το άλογο. Οπυ το άλογο πιδάι, εκι ι άνθρωπι κλένε.

— Αγαπας τις καριμίες, — κατςυφιαζμένα ίπε ο στρα-τιότης.

— Μόνι παριγορια, — απάντισε ο Εγόρσας, — τίποτε δε-μας έμινε, μονάχα χερατα να πόμε. Δεν έχομε μίτε γι, μίτε άλο-γο, μίτε χράνο! Μονάχα γινέκα, κε πεθερα, κε κατσαρίδες στο μπόρις.

Μπίκε ι γρια μ' ένα σορο κυρέλια στα χέρια κε μύνκρισε:
— Θα δέσετε επιτέλος τις γλώσσες-σας; Στο διάδρομο
στάζι, εδο θα πέσο να χιμιθο. Εις, στρατοκόπι, ανεβάτε στο
τσερτάκι.

Αφυ έριξε τα κυρέλια πάνο στο πάτομα, κσακολύθηκε:
— Περνυν απο δο κάθε λογis άνθρωπι. Γιατί περνόνε;
Ολο ροτύνε.

— Κε ει μι μυρμουρίζis, μάνσ, — ίπε ο Εγόρσας.

Σερνόμενι πάνο στα γόνατα, ι γρια άπλωσε τα κυρέλια
στο πάτομα κε φοδέρισε:

— Νά, αφτι θα πάνε στην πόλι κε θα πύνε: στο χοριο
ο άντρας τις Σινιούχινας έχi μακρια γλώσα, πρέπι να κοπι. .

Ο Εγόρσας μας οδίγισε στον προθάλαμο τυ λυτρυ.

— Ε τόρα λιπον, όπος-όπος βολεφτίτε εδο... Τα χορταρά-
κι έπρεπε νά'νε εκι, μα ζόα δεν έχυμε, κε για τον εαφτό-μας
χόρτο δεν κρατάμε, δε σινιθίσαμε να τρεφόμαστε με χόρτα...

— Δεν ίνε ανόιτος ο μυζζίκος, — μυρμούρισε ο στρατιό-
tis, βολεβόμενος κοντα στην καπνοδόχι. — Οχι ανόιτος. Μα
περιτος. Αχ, ο διάολος να σας πάρι...

Βλαστήμιζε κε σιόπιζε. Στα άχερα τις στέγis αδιάκοπα
κε οχλιρα τιμπάνιζε ι βροχι. Ο ίσιχος θόριθός-tis επίμονα μας
ανάνκαζε να θυμιθύμε τα λόγια τυ Εγόρσα. Μια χοντρι στα-
λαματια με μεγάλη εφς-οχία μυ έπεσε στο μάτι. Ιστερα απο
πέντε λεπτα κάτω, στον προθάλαμο τυ λυτρυ, ακύστηκε μισο-
πνιγμένι ι φονι τις Πελαγίας:

— Ας καθίσουμε εδο, ος ότυ να χιμιθι.

— Αχ, φαρμακερι γρια, — βαρια αναστέναχσε ο Εγόρ-
σας. Σιοπίσανε. Ιστερα κσανα άρχισε τιν κυθέντα ι γινένα ίσι-
χα, μα στοχαστικά:

— Δεν ήτανε σοστο.

— Πιό;

— Ιρθανε φτοχι άνθρωπι, κ' ειμis φάγαμε τα τρόφιμά τυς.

— Τίποτε! Κε τα δικά-μας επίς τα τρόνε άλι. Αφτι κε να κλέβуне δε φοβόντε κε ελειμοσίνι να ζιτόνε δε ντρέποντε. Κ' εγο, κε σι—ύτε να κλέψουμε, ύτε να ζιτανέψουμε...

Κε άκσαφνα έτρινξε ι πόρτα, ακύστηκε ο πικνος κε σάμπος θριαμβεφτικός θρος τις γριας:

— Νά, με βρίζατε, κ' εγο, ενόσο σις τρόγατε, τα κομάτια απ' το τραπέζι όλο κε στον ποδόγιρο, στον ποδόγιρό-μου...

— Καλα, πάνε να κιμιθις! — σχεδον φόνακσε ι Πελαγία, κι ο Εγόρσας μυρμούρισε:

— Πιά τιμορία!

— Τρε-λι! Κιτάχτε πόσα! Όταν με τράδικες ει, παλαδι, — φοβίθικα μίπος τα ρίκσο τα κομάτια...

Δινατα χτίπιξε πάνο ι πόρτα, γένικε ισιχία. Ακόμα κε ι βροχι σάμπος να αδινάτιζε. Ο στρατιότης εκ νέυ βλαστίμιζε στα γερα.

— Τί έπαθες; — τον αρότιςα.

— Στάζι απάνο-μου. Καλίβα, το θεό-σας... Γλιτόσανε το μυτζίκο... απο κάθε αντίλιπι, τρίζι σαν μαδροπούλι...

Ενα λεπτο μπερδεβότανε σερνάμενος σε άλο μέρος, κατόπιν μόνχρικε σαν τι γρια:

— Δέκσις επινουν: ι καλίβα — περίεμα. Καθάρματα. Δεκσέι — ακυς; περίεμα, ε; Κε ι γρια; Τα κομάτια έκριψε... άκυρες; Περίεμα. Να τα πνίχσι κανι; αφτα τα παλιόςκιλα, τι μάνα τυς...

— Πιός βρίζις;

— Οπιονα τεριάζι. Ο μυτζίκος, χάπος γιχ μας... Δεν ίνε ανόιτος ο μυτζίκος. Κε καλα, πυ δεν ίνε πλύσιος. Αν ίτανε πλύσιος, βρομάνθρωπος θάτανε κι αφτος. Περίεμα, το θεό-σας... — Μυρμούρισε πολιν κερο, μια, διο φρις ακόμα σίρθικε σις σκόνι το τσερτακιω, αλάζοντα; τόπω, φένετς έσταζε απάνο-τω. Κε σ' εμένα έσταζε μα εγο έχανα ιπομονι. Ιστειρα ο στρατιότης άκσαφνα άρχικε να ρυθονίζι, να σφιρίζι με τι

μίτι. Ιστερα απο χάρποσο κερο, ανάμε,α απ' το λαφροκίμιζμά-
μου, άχουσα κσανα τι φονι τυ Εγόρσσα.

— Καλα, μιν κλεσι! Τί να κάνεις; Βέβεια ν' απέθνισκε-
ι μάνα — πιο λαφρια θάτιαν ι ζοί μας...

— Σνέπσυ! Νά τρίτο πεδι...

— Κε με τί να τα θρέψουμε, για να μίνυνε ζοντανι;
Να τα στιλουμε να ζιτιανέψουν;

— Κε ο Γιάσσας θα τιφλεθι...

— Ι ίδιι να μι τιφλεθύμε, — απάντισε ο Εγόρσσα.

Κιβεντιάσανε ακόμι πολι όρα, κε κάτω απ' το θρο-
τον φονόν-τους χιμιθιχα. Ο στρατιότις με κσίπνισε κατα τα
κσιμερόματα.

Ι θροχι κόπασε, κ' ειμς ίσιχα θγίχαμε, ζάμπος φοβόμεν-
μίπες κσιπνίζουμε τυς νιχοκίριδες.

*
* *

Σινέβικε αφτο προπολυ. Δε θιμάμε, αν θέλιστα κάποτε
να γράψο για τιν άχαρι ζοι τυ έφθιμου Εγόρσσα κε τις κα-
λίσ-τυ γινέκας. Μα τόρα τι θιμίδιχα κε τιν έγγραψα, γιατι,
κατ'αφτας ίτανε σε μένα κάπιος φίλος-μου, ένας απ' τυς
ακσιεσιμίστους εκίνους κεματικούς-μας, πυ με μεγάλι οκσιδέρνια
παραχολυθόνε κε καθοδιγόνε το χτίσιμο τις νέας ζοις στο
χοριο κε θαβμάσια μπορόνε να εμπνέφρυνε στυσ αγρότες, πως
ίνε απαρέτιτο να κινίσυνε τι ζοι στον πλατι δρόμο τις σο-
σιαλιστικισ κυλτήρας. Ο φίλος-μου ίνε αρχιγος σε ολόκληρο
κράι, κε τακσιδεδόντας όλο τον κερο στα χορια με αεροσά-
νιες για τιν ιπιρεσία τις επανάστσεις, σταμάτισε σ' ένα με-
γάλο χοριο.

Ιτανε ιμέρα ανάπαφσις· ιλιόλυστι, έφθιμι μέρα. Απογε-
ματινος κερος, μα στυσ δρόμος εριμία. Ι αεροσάνια σταμάτισε
στιν πλατία, δίπλα στιν εκλίσια· ο εσοφερ άρχισε να εκσετάζι,
αν ίνε όλα εντάκσι. Πρότα, απ' τις αβλόπορτες τρέχσανε,

Βέβρα, τα πεδάκια, κατόπιν-τους σιρθίκανε ι γριες, ο λαος τις δουlias σινεδρίαζε στο σελοβιετ. Μια γρια, ζιγόνοντας τι σάνια, θαβμάζι:

— Θεέ-μυ, τί φτιάσανε; Ετσι μονάχο-το κε τρέχι;

Ο φίλος-μυ βλέπι: αν κε γρια, μα απ' τις έφστροφες· τα μάτια-τις ζοιρα, γνωστικα. Κε ο ίδιος επίσης άνθρωπος πολι έφστροφος, χορατατςις κε με μεγάλη πέρχ στι γνωριμία με τους ανθρώπους του χοριου. Εκσιγι στι γρια:

— Νά, έτσι τρέχι! Βέβρα, όχι χορις τι δίνامي του έχσο απ' εδο. Διαόλι τιν κινύνε, εδο μέσα ίνε, κε ας μι φένοντε.

Μα ι γρια καταλαβένι το χορατο:

— Διαόλι, λένε, δεν ιπάρχουν;

— Μα ίτανε;

— Δεν ίδα. Κε σι, σίντροφε, μιν κοροιδέβις, εμις καταλαβένουμε — ο ιλεχτρίζμος ενεργι. Ε, κε να τακσιδέβα πάνο σ' ένα τέτιο, ος ότυ θάρχότανε ι δέφτερι παρυσία!

Ο φίλος, σάμπος φοβιζμένος αρότιςε:

— Κε θάνε αφτι ι δέφτερι;

— Δένε, θάνε.

— Κε πιός θάρθι;

Ι γρια απάντιςε:

— Πύ να κσέρουμε εμις ι σκοτινι; Ισος, σαν κε σένα, κάπιος, ένας τέτιος.

Το πλίθος γελάι κε ι γρια, καμαρόνοντας για τιν εφστροφία-τις, φλιαρι:

— Να τακσιδέβις μια φορα, κε να διγύμωνα τότε στον άλο κόσμο, τι πράματα μάθανε να φτιάνουνε σ' εμας.

— Καλα, — λέγι ο φίλος, — μια κ' έχις τέτιο σκοπο — κάτσε να πάμε!

— Μόνι; κε τις γιτόνιςες δεν τις προσκαλις;

Κυβάλεσε ο σίντροφος ος πέντε γριες στι σάνια, τις έφερε στον κάμπο, τρέχι μ' όλι τι δίνامي, γελουν ι γριες,

φονάζουνε δινάτα, σαν κορίτσια — ίνε εφχαριστιμένες. Γίρισε πίσω στο χοριο, κε στην πλατία τώρα ίνε καμια διακοσαρια χορικι· ι νεολέα περιγελα:

— Τί δεν ακρίζανε τα παλιόρουχα, τάρερες πίσω;

— Πόσο πέρνις για νάβλο στο κεφάλι;

Κε ένας νέος, πύ ίτανε κε λιγάκι στο κέφι, ζιλιάρικα κε χολάτα ρότιζε:

— Με τις γριες θέλεις να φτιάσεις κολχοζ;

Στο μέρος αφτο ο φίλος-μου ίπε:

— Κιτάζω τος ανθρώπους, ακύο τις κοροιδιές κε σκέφτουμε: το ακείομά-μου σαν το ακείομα του γυμπερνάτορα, αν λογαριάζις όπος στα παλιά τα χρόνια. Κε όμος, στην παλια εποχι, με το γυμπερνάτορα έτσι κε στον ίπνο-τους δεν μιλούσαν, όπος μιλάνε τώρα μαζί-μου. Σκέφτουμε κε την ψιχί-μου πλιμιρίζι το φος του ίλιου.

Με πλισίασε ένας σοβαρος γενιοφόρος κε ρότιζε:

— Αγοράστιχε ι μηχανι ίτε ρις ι ίδιι τι φτιάσατε;

— Ι ίδιι.

— Στο Γόρχι διλαδι. Έτσι κε σκέφτικα, μα ρότικα για να θεβεοθο. Βλέπετε λιπον, πολίτες, ι ίδιι ι εργάτες τα φτιάνουν. Αφτο χριάζετε να το εχτιμίζουμε. Μπορις, σίντροφε, κε τος γέρους να μας βγάζις στο σεργιάνι με τι σάνια-συ;

Ο φίλος-μου έκανε βόλτα κε τος γέρους, κι όταν γιρίσανε πίσω στην πλατία, ο γενιοφόρος δίλωσε, αποτινόμενος στους σιχοριανός-του:

— Ο σίντροφος αφτος, πολίτες, έκανε καλα, πυ μας έδixε, πύ πάνε τα ρυβλάκια-μας. Γιατι εμεις εδο, στα απόκεντρα μέρι διαθάζουμε, ακύμε — φτιάνουν! Μα τί φτιάνουν — δε βλέπουμε! Γι' αφτο εγο για ένδικι τις χαράς-μου προσφέρω για το δάνιο ικοσιπέντε ρύθλια — πιός ακόμα θέλι;

Κε απροσδόκιστα „για ένδικσι χαρας“, ι μυζζίχι μαζόκxανε εκατο σαράντα ρύθλια, έτσι πυ ο σεοφερ πρότινε:

— Δεν πάμε, σίντροφε Μαθές, στο κράι να κάνουμε βόλτες τον κόζμο; Μεγάλη βούθια θα δόσουμε στο Αφτοντορ.

Η νεολέα, όπως στις γιορτες, θοριβι, γελάι, κι ο γενιο-φόρος όλο κε πιο επίμονα δέχνι τιν πολιτικί-το σινιδιτότητα νυθετόντας κάπιο σινχοριάνο-το:

— Στι σοβιετικι εκσυσία ι ζοι γένικε πιο καταπιστικια, τόρα αφτι κε τυς γέρους εκ νέυ τυς μαθένι.

— Να σας μάθι εσας, τυς διαόλους τον θαλτότοπον, — φονάζι κάπιος οπ' το πλίθος.

Ανάβι „φιλονιχία τον διο γενεον“. Ενας γέρος με σιγ-ριζμένα ρύχα λέγι με θιμο:

— Εμεις, ι γέρι, γριγορότερα απ' τυς νέυς μαθένομε, γιατι — ι ίδιι πολα κσέρουμε...

— Δεν κσέρετε τόσο, όσο βρομάτε.

— Βρομάτε εις...

— Οχι όλι! Πες τιν αλίθια — όχι όλι!

— Χοθίκατε στιν αρχεότιτα, όπος τα καρφια στον τίχο...

— Δίχος τανάλιες δεν τυς θγάζις.

— Τυς θγάζυν.

Μα ι περισότερι απ' τυς πολίτες, περιτριγρίζοντας τιν αεροσάνια, χιροκροτόνε, πσιλαφόνε με τα χέρια τι μιχανι, έτσι όπος τ'άλογο κε κάπιος διλόνι:

— Τόρα κε ο πολίτις χορικός μπορι να γίνι ιντζινέρος.

— Νε, μα πός;

— Η εκσυσία-μας θα τονε βοιθίσι...

Παρυσιάστηκε πάλι ο μεθιζμένος νέος κε με χάκια ίπε:

— Κ' εγο, νά, σίντροφε, δίνο στι θότκα τα χρίματα; Κερδίζο κε — γλεντο! Αγαπο να γλεντο...

— Να κάνις καθγάδες, — ίπαν απ' το πλίθος.

— Σοστα, — σιμφόνισε ο νέος. — Για τυς καθγάδες ίμε επιτίδιος.

— Κε να δυλέθις;

— Κε να δυλέβο. Εγώ, σίντροφε, έχω τόσες εργα-
τοιμέρες — ε!

Προσπαθύνε να τον καταπίσουν.

— Μιν κάνις τρελαμάρες. Μι δίχνις τον εαφτό-συ πιο
ανόιτο απ' ότι ίσε.

— Εγώ ανόιτος; — φονάζι ο νέος, ολοφάνερα έχον-
τας τιν πρόθεσι να κάνι σκανδαλάκι, μα τον σπρόχνυνε κε
τον τραβάνε μακριά ι φαρδιες πλάτες τον «πολιτον χορικον».
Αχύετε προς σχύζι:

— Μα ίσος, απ' τιν πλίτσι ίμε ανόιτος;

Στι θέσι-τυ μπένι άλος, επίσις απσιλος μυζζίκος, αφτος
επίσις ίνε λίγο στο κέφι. Φορι κομπσα, καλο επανοφόρι, λυστρα-
ριζμένα ιποδίματα· νέο απο γύνα καπέλο ίνε πεζμένο προς
το ζβέρκο-τυ, κσεσκεπάζοντας το φαρδί-τυ μέτοπο: το πρόσο-
πό-τυ κσερο, ι μίτι συδλερι, τα γαλανόδικά-τυ μάτια σοδαρα,
χατσυφιαζμένα, το πιγύνι-τυ κσυριζμένο, τα κσανθοπα κε κα-
λοστριμένα μουστάκια δίνυνε στο πρόσοπό-τυ αποφασιστικι έχ-
φρασι, κε διαμιας φένετε, προς ο άνθρωπος αφτος γνορίζι τιν
αχσία-τυ.

— Εσις, το λιπον, σίντροφε, μας δίχνετε τιν κυλτύρα;
Τις επιτιχίες τις μηχανικις στο έργο τις βιομηχανικοπίσις;
Πολι καλα! Σάμπος να ίρθατε σε άγριος κε θέλετε για να
θαβμάσουν;

Ο φίλος-μυ τον αρότιζε, πιός ίνε;

— Εδο πέρα με κέρουν, — όχι χορις περιφάνια απάν-
τιζε εκίνος, κ'εφθις απ' το πλίθος φονάκσανε:

— Ινε δικός-μας.

— Κλιρονομικος ντόπιος μπατράκος.

— Αφτος σ'εμας ίνε σιμβυλάτορας.

— Κε πιός ίτανε ο πατέρας-μυ; — αρότιζε ο χορικος,
αποτινόμενος στο πλίθος κε πίρε τιν απάντισι:

— Τον πατέρα-τυ το σκοτόσανε στα 1905.

— Επίσης μπατράχος ήτανε.

— Απ' τιν ντεσιατίνα έπερνε ο ίδιος το πέμπτο.

— Σταθείτε! — έπε ο νέος, σικόνοντας το χέρι.

— Σχοτόνυνε κε στα κυτουρυ, μα 'δο πρέπι απ'εφθίας να πίτε, τον σκοτόσανε για τιν αφοσιόσι-τυ στην αλίθια τις επανάστασις. Σοστα;

— Σοστα, σοστα!

— Καλα, καλα! Μα πάλι: πιός τον εσκότοσε;

— Ι Ιζνόςκοβι.

— Εδο πέρα σ'εμας ήτανε τέτι ανθρωποφάγι. Ι ιζ-νόσκοβι.

— Εμιθόρι.

— Τόρα σας ίνε φανερο σίντροφε; Κε σας προτίνο να χοπιάστε σπίτι-μυ.

Στο φίλο-μυ φάνικε, απ' τι διάθεσι τυ νέυ, απ' το φέρσιμο τον σινχοριανον στον «κληρονομικο μπατράχο», πως θέλυνε σάμπος λίγο να «πέχσουν» ίτε να τονε βάζουν ν'αρχίσι μεγάλη λογομαχία μ'αφτον τον τίπο. Κε ήτανε πια αργα· το θραδινό σύρυπο άρχισε πια να σκεπάζι τι γι.

— Ορίστε, — επέμενε ο νέος, σπρόχνοντας πίσο το πλίθος με το χέρι-τυ. — Παρακαλο κε ι πολίτει, όσι θέλυν. Μια κε καθοδιγίτε τιν κυλτύρα, σίντροφε, αφτο για σας θάνε ενδιαφέρο.

— Οχι για πολιν κερο, — τον προιδοπίσε ο σίντροφος.

— Δε θα σας βαστάκουμε, — απάντισε ο μυζζίκος. Ι δουλια ίνε μικρι κε απλι.

Πίγανε. Τον έφερε σε νέα καλίθα με τρία παράθιρα, με σκεπαζμένο μπαλκονάκι πάνο σε торνεμένυς στίλυσ, στον προθάλαμο τίνακε απ' τις θάλενχές-τυ το χιόνι. Φιλόχσενα κε σιοπιλα άνικσε τιν πόρτα τις καλίθας, τιν οπία φότιζε λάμπα κρεμαζμένη απ' τιν οροφι. Ι οροφι κε ι τίχι συβατιζμένη, ασπριζμένη, το πάτομα βαμένο, στο πάτομα, στην μπροστινε

γονια — πλατι στρόμα, σκεπαζμένο με σιντόνι, κάτω απ' το πάπλωμα, πάνω σε προσκέφαλα προβάλανε τρία κεφάλια, στο ένα γαλίζανε ακόμα τα μάτια, τα δυο άλλα ήτανε βυθισμένα σε βαθύ ύπνο. Πάνο σε κίλινο κρεβάτι, καλές δουλιές μαρνανεύ, κάθετε νέα γινέχα, ταγίζι το πεδάκι-τις. Φένετε, δε θάταν κε πολλοί ευχαριστιμένοι από τους μυσταφίριδες κε αψιτιρα διέταχσε:

— Κλίστε την πόρτα, γιατί τα παιδιά θα κρύσουν.

Στην μπροστινή γονιά μικρό ράφι με βιβλία, πάνω απ' αυτά πορτρέτα του Λένιν, του Στάλιν· δίπλα στη θερμάστρα, στον τίχο, νέο, πράσινο ντυλάπι με σνέδι, δίπλα, πάνω σε τραπεζάκι, λάμπι σαμιθαράκι. Κατόπιν απ' το νικιοχίρι μπήκανε στην καλίθα ως δέκα άνθρωποι· στάθηκαν εκείνοι κοντά στην πόρτα κι αψιτος, προχωρόντας προς το τραπέζι του φαγιτού, πρότινε κάθισμα στο σιντρόφο κε έπε:

— Νά, κιτάχτε, πός ο σβιετικος χορικός κολχόζνικος προσαρμόζετε με τι ζοι. Βέβεια, μπορούσαμε να σκεπάσουμε τους τίχους με ταπετσαρίες, μα για να γλιτόσουμε απ' τις κατσαρίδες, τις αποφέβγο. Έτσι το λιπον κάπος-κάπος φροντίζουμε κ' εμεις για την κυλτούρα, όσο ίνε δυνατόν. Αρχίζουμε μάλιστα κε κάπος-κάπος να νιόθυμε την υσία τις ζοις. — Μιλύσε με καφχισια, μα σίνχρονα σάμπος να ροτύσε με τα μάτια: έτσι ίνε όλα αψιτα; Το κσερο, σεθαρο πρόσοπό-του έγινε πιο μαλακο. Ο φίλος τον αρότισε:

— Ιστε μέλος του κόματος;

— Αψιτο, θα γίνει στο μέλουν. Κατα το παρον ίμε σβιετικος κολχόζνικος πολίτις. Εργατοειμέρες έχο αρκετες, πέρα απο έχσι κιλά· εκσον απ' όλα τα άλλα εργάζουμε στην επεκσεργασία τις κσιλικις. Έχο αγελάδα. Αγόρασα επανοφόρι τις γινέχας-μυ για τριανταπέντε τσερβόνες — μπορο να το δίχσο.

— Δε χρειάζετε, — έπε ι γινέχα-του, βάζοντας το πεδάκι στο κρεβατάκι-του, που βρισκότανε δίπλα στο διχό-τις.

— Κε σι, αντι τυ επανοφοριυ, έπρεπε ν' αγοράσις κε άλι αγελάδα, γυρόνια κε πρόβατα, για τι δικί-συ τιν ικογένια μια αγελάδα δε φτάνι, — σιμβύλεψε ο σίντροφος.

— Νά, βλέπεις; — χάρικε ι γινέχα-τυ. — Κ' εγο το ίδιο συ έλεγα!

— Πάι να πι — πρέπι ν' αγοράσο ακόμα ζόα; Ετσι, — ακαθόριστα ίπε ο νικοκίρις.

— Τα πεδιά-συ πλαγιάζον πάνο στο πάτομα, δεν ίνε ιγινο γι' αφτα.

— Κρεδάτια χριάζοντε; Καταλαβένυμε. Μα πύ να τα θάζις;

— Φτιάσε μια κάμαρα ακόμα στιν καλίβα.

— Ακόμα; — χοροιδεφτικα ίπε ο νικοκίρις. — Τί καλος πυ ίσε!

Κε μισοκλίνοντας τα μάτια, αρότισε.

— Κυλάκο θέλις να με κάνις; Τί λογις εκσυσία συ δόσανε: δουλια να κάνις, ίτε να χορατέβις;

— Θα χορατέψο μαζί-συ ίστερα, αφυ αγοράσις γυρόνια κε πρόβατα κε φτιάσις τιν καμαρύλα, κε γενικα όταν θάρχίσις να ζις έτσι, πυ να σ' έχουν ι άλι για παράδιγμα. Γι' αφτο κε βραβίο θα πάρις, κε τότε λιπον θα χορατέψουμε μαζί-συ, — το ίπε ο σίντροφος.

— Αχύτε, πός ι εκσυσία-μας ομιλι; — αποτάθηκε ο νικοκίρις στυς χορικυς. Αχύανε εκίνι σιοπόντας, κάπυ-κάπυ βίχοντας, μυρμυρίζοντας, κε ο αριθμός-τυς μεγάλωσε, πιάσανε με τι σμπαγι μάζι-τυς σχεδον το μισο μέρος τις κάμαρας, κι απ' τιν ανάσα-τυς γένικε θαμπο το φος τις λάμπα; σχοτίνιασε ι καλίβα. Κιτάζοντας ο νικοκίρις το σίντροφο κατάματα, κσακολύθηκε:

— Νε δουλέβυμε, θέβεα, πρέπι χορις να λογαριάζυμε το βραβίο, γιατι το βραβίο σα να το δίνυμε εμις ι ίδυ στον εαφτό μας. Κε ίστερα, εδο πέρχ τέτιος δεν ίμε μονάχα εγο ένας, ιπάρχυνε κε άλι όχι χειρότερι, μα καλίτερι απο εμένα.

Ο φίλος-μυ αρότισε: πόσον ιμερον ίνε το θρέφος; απο-

δίχτιξε, πως ίτανε διο εβδομάδον. Τότε ο φίλος-μου έβαλε ένα ακόμα ζίτιμα:

— Κε ρι, κιμάςε ακόμα με τι γινέκα-συ;

— Αμε πός; Μια κε ίνε γινέκα-μου...

Κε μέσα στο σύρυπο ακόμα φάνικε πως ι νικοκίρα έγινε καταχόκινι. ι γινέκες μυρμυρίζανε πιο δυνατά, αντιχίζανε γέλια κε αναστεναγμι. Τότε ο φίλος-μου μίλιζε σίντομα, πως ίνε απαρέτιτο να προφίλαχτυν ι γινέκες ίστερα απ' τι γένα, κε διγιθίκε ακόμα για τιν οφέλια τις δέφτερις κάμαρας, όπου ι γινέκες θα μπορούσανε να πλαγιάσουνε κσεχόριστα απ' τος άντρες κατα τος τελεφτεύς μίνες τις ενκιμοσίνις-τους κε χάμποςο κερο ίστερα απ' τι γένα. Για απάντιςι στο λόγο το φίλυ-μου αντίχισε ο επιδοκιμαστικός θρος τον φονον τον γινεχον.

— Σοστα, σίντροφε!

— Εφχαριστόμε, πυ το ίπες!

— Αφτο ακρίδος χριάζετε για μας, τις γινέκες...

Πρέβαλε ι ζβελτόζα γριύλα, πυ ιποσχέθηκε να διγιθι για τιν αεροςάνια στον άλο κόσμο, — πρέβαλε κε πανιγίρικα δίλοσε:

— Νά-τινε, γιτόνικες, ι εκσυσία ι διχί-μας, τιν ίδατε; Νέες — μα κε πιες δυλιες δεν καταλαβένι! Στα παλια τα χρόνια, ο πρίσταβος ίτε ο υράντνικος...

Το λόγο-τις διέχοπσε χόντρι αντρίκια φονι:

— Οσον αφορά το δέφτερο δομάτιο — σοστα!

Τα πεδάκια ιποφέρουν απ' τιςτενόχορι κατιχία-μας, αναν-κάζοντε πρόορα να γιόθουν, εκίνο πυ δεν πρέπι...

Ο νικοκίρις επιδοκιμιστικά χύνικε το κεφάλι:

— Ετσι ίνε αφτο! Τ' αναγνωρίζο για όλυς: ς' ένα κρεβάτι — δεν χάνι. — Κε για τα πεδια — σοστα. Αχ! πόρες δυλιες έχυμε να χάνυμε!

— Ράδιο δεν έχετε, — παρατίρισε ο σίντροφος. Ο νικοκίρις κατσύφιασε.

— Ράδιο δεν έχουμε! — επεχίροσε. — Αφτο, το ράδιο
που λες, στιχία χρειάζετε, κε για τα στιχία πρέπει να πάμε
στιν πόλι, σχεδον εκατον χιλιόμετρα μακρια. Για το ράδιο
δεν μπορούμε κε να σκεφτόμε. — Κε ανιπιδόνοντας τι φωνι
άρχισε να λέγι αφστια:

— Αχυσεσ-δα, πως φώναζε ο μεθιζμένος εκίνος, πως
απ' τιν πλίκει ίνε ανόιτος; Αφτο το φώναξε απ' τιν καρδιά-
του. Πλιχτικη ζόμε 'δο πέρα, προπάντον εκίνι, που γνορίζανε
έτσι κ' έτσι τιν πόλι, κε ιπιρετίσανε στον Κόκινο στρατο. Κε
χρηματάκιχ ιπάρχυνε, κε ι δουλια εφχάριστι γένικε, μα μόλις
αφίνις τιν εργασία, λ.χ., στιν ιμέρα τις ανάπαφρις κσέρις...
δεν έχι που να περάσις τον κερό-κυ. Ιμαστε δο πέρα ος τρια-
κόσια σπίτια, κε δεν έχουμε πύ να μαζεφτόμε.

Ο σίντροφος τους ιπενθίμιζε τιν εκλίσια.

— Σκεφτίκαμε για τιν εκλίσια, — ίπε ο νικοχίρις. —
Μικρι, παλια, σκοτινι, στενόχορι εκι πέρα, που τι μαζόκσανε,
ίσοι, εκατον χρόνια τόρα. Οχι, ι εκλίσια ίνε ακατάλιλι Βέβεα,
κι αφτιν μπορούμε να τιν χρεισιμοπιίσουμε για όφελός-μας, μα
σκεφτόμαστε, πός να φτιάσουμε νέο σπιτάκι για τις σινελέφρις.

— Αφτο που λες, κλυμπ το λένε, — ίπε κάπιος απ'
το πλίδος.

— Κλυμπ, δεν ίνε, μα ίνε έργο χριαζόμενο.

Ι νεολέα-μας δίνι στο σκολιο παρχστάσις απ' το „θέ-
τρο στο χοριο“, μα το σκολιο ιποφέρει πολι απ' τις σκυτό-
ρις αφτες κε, εφχάριστις ο λαος πέρνι πολι λίγι. Κε τα
έργα που πέζυν — ίνε για τους ανόιτους.

— Μα, πό;; Προσπαθίστε, αφτο εκσαρτάτε απ' τι δικί-
σας καλι θέλεις, — ίπε ο σίντροφος κι ο νικοχίρις
κσαχολύθισε:

— Αν ι δουλια παι έτσι, όπος μπίκε στο δρόμο, θα
χτίσουμε. Κε κσιλουργος δικός-μας έχουμε, αφτι μπορόνε να
φτιάσουνε σπίτι κε με τρία πατόματα. Κε, ος τότε, σίντροφε,
βοίθισέ-μας εσι, να μας θρις κάπιον μικρο μοτοράκι, ος ίκοσι

πάνο-κάτο δινάμεον, τότε σ' όλο το χοριο θα μπορέσουμε να δόσουμε φος κε, κοντα στ' άλα, να βάζουμε κε ράδιο...

Τα λόγια αφτα ιδιέτερα φέρανε σε αναδραζμο τος πολίτες κε ανακατομένα ακύ;τιχαν φονες:

— Το πετρέλεο δε μας φτάνι, σίντροφε.

— Ιλεχτρικες λάμπες μας χριάζουντε...

— Ετσι, όπος φωτίζοντε ι τσουβάς;ι!

— Σιγα, παρακαλο! — παρακάλεσε ι νικοκιρα, — θα τρομάξετε τα πεδια.

— Μπα, θα τα τρομάκσι;!

— Τί να φοβιθουν τα πεδιά-μας; — σάμπος σιλιπόμενος αρότισε χάπιος.

Ι πολίτες, πραγματικά κσεχάσανε κε για τιν καθαριό-τιτα τυ βιχμένυ πατόματος κε για τα πεδια, πυ πλαγιά-ζανε πάνο στο στρόμα, όλι μαζι προχορίζανε στο τριπέζι, κε ο γενιοφόρος μυζζίκος, „πυ έμιαζε με το πορτρέτο τυ σινγραφέα Κορολένκο“, καταπιστικα μιλούσε, καταπνίγοντας τι φονι τον άλλον:

— Σίντροφι, κ' εμис πρέπει να ζίσουμε έτσι, όπος ετιν πόλι, έτσι όπος εχι καλιτερέβι ι ζοι. Αλιος — τί θα γίνι; Ο ένας θα ζίσι έτσι, κ' ι άλι αλιος! Οστε πάλι θα χορίζετε ο λαος σε διο; Μόνος-συ, σίντροφε, βλέπισ, πως πολα ίνε κίνα πυ μας λίπυν.

— Σοστα! Ι ελίπσις φέρνουν εμπόδια στο δρόμο τις ζοίς-μας, — επιβεβέωσε ο κλιρονομικος μπατράκος.

Κε ι ιλικιομένι απσιλι γινέκα παραπονέθηκε:

— Πρέπει τέτι σαν κε σένα, πυ παντυ δικιδύν, να μας έρχοντε πιο σιχνα.

— Ακουσες τι φονι τυ λαυ, σίντροφε; — αρότισε ο νικοχίρις χαμογελόντας, κε το πρόσοπό τυ έδιχνε, πως ο ίδιος ήτανε πολι ικανοπιιμένος απ' τιν κυθέντα.

... Εγραψα το διίγιμα αφτο για τις „ελίπσις“ έτσι, όπος τ'άκουσα απ' το στόμα τυ σινιρόφου „πυ διίδιε παντυ“.

518

BRITISH LIBRARY

Т і р і 30 х.
Ц е н а 30 к.

48452

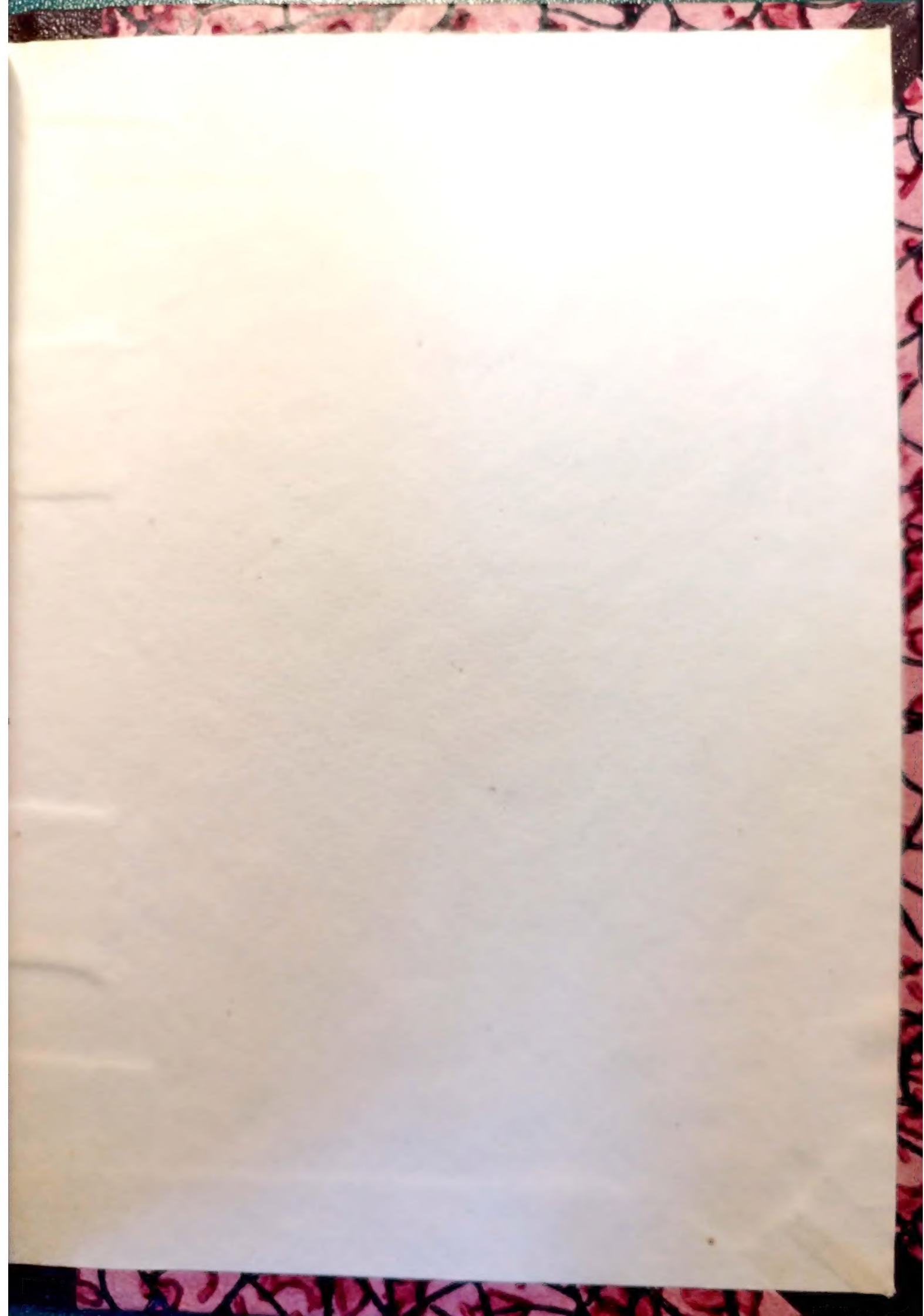
На греческом языке

М. ГОРЬКИЙ

Об избытках и недостатках

СКЛАД ИЗДАНИЯ:
Московская 53, Ростов Н-Д
КНИГОЦЕНТР

D10

329a.